

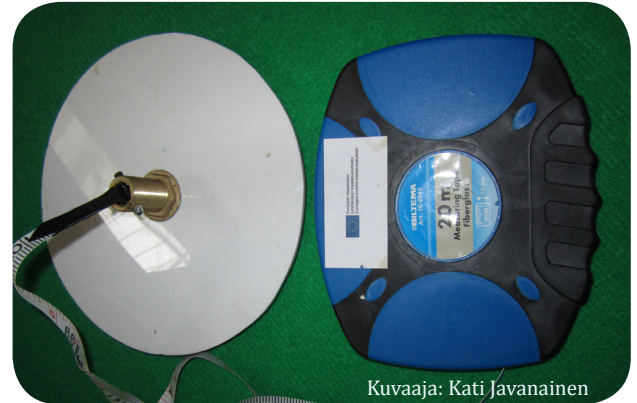
Vesistön tarkkailu

Voit tarkkailla lähivesistöstäsi erilaisia asioita. Näkösyvyyttä tarkkaillaan secchi-levyn avulla. Lisäksi voi tarkkailla mm. sinilevien esiintymistä tai veden lämpötilaa. Kansalaisten luontohavainnot ovat tärkeä osa ympäristön tilan seuranta. Ne täydentävät ja monipuolistavat viranomaisten ja tutkijoiden havainnointia ja auttavat toimenpiteiden kohdentamisessa.

Näkösyvyyden mittaaminen:

Suorita mittaus kerran viikossa avovesikauden aikana. Mittauspaikan tulee olla aina sama. Näin varmistetaan tulosten vertailukelpoisuus.

1. Mittaa näkösyvyys mieluiten päivänvalossa. Siirry (veneellä) sellaiselle paikalle, jossa mittalevy ei kosketa pohjaa sen kadotessa näkyvistä.
2. Käännä vene/selkä aurinkoon nähden siten, että vierelle muodostuu varjo.
3. Laske näkösyvyyslevy varjopuolella niin syvälle veteen, että se juuri ja juuri katoaa näkyvistä. Nosta tämän jälkeen levyä niin, että se tulee uudestaan näkyviin. Toista tämä muutaman kerran. Levyn näkyvistä katoamisen ja uudelleen näkyviin tulemisen rajakohta on näkösyvyys. Mittaa näkösyvyysarvo mittanarusta veden pinnan tasolta.
4. Mittaa ja merkitse muistiin näkösyvyytlukema metrien ja senttimetrien tarkkuudella (esim. 1,27 m).
5. Kirjaa tiedot ylös: Päivämäärä, kellonaika, näkösyvyys, säätila ja mahdolliset muut havainnot (levätilanne, veden lämpötila jne.).

Kuvaaja: Kati Javanainen

Järviwiki on Suomen järvien oma verkkopalvelu, jota rakennetaan ja julkaistaan käyttäjien yhteistyöllä. Järviwikistä löytyy perustiedot kaikista yli hehtaarin kokoisista järvistämme sekä valmiit työkalut, joilla käyttäjät voivat jakaa mm. valokuvia ja havaintoja.

Voit ilmoittaa levähavaintosi verkossa Järviwikiin:
www.jarviwiki.fi/wiki/Levatilanne

Perusta oma vesialueen havainnointipaikka Järviwikiin:

[www.jarviwiki.fi/wiki/Jarviwiki:Ohje/
Nain_perustat_havaintopaikan](http://www.jarviwiki.fi/wiki/Jarviwiki:Ohje/Nain_perustat_havaintopaikan)

Lataa älypuhelimellesi sovellus, jolla ilmoitat levähavaintoja:

www.jarviwiki.fi/wiki/Levavahti

Kuvaaja: Sanna Tikander

Sinilevän seuranta

Leväseuranta koskee sinileviä. Arvioi sinilevien runsaus viikoittain avovesikaudella (kesä-syyskuu). Havaintoalueen ja arviointitavan tulisi olla samanlainen koko seurantakauden ajan. Merkitse havaintosi ylös. Levän runsaus arvioidaan asteikolla 0–3.

0= ei levää: veden pinnalla tai rantaveden rajassa ei ole havaittavissa sinilevää. Näkösyvyys on normaali.

1= vähän levää: levää on havaittavissa vihertävinä hiutaleina tai tikkusina vedessä. Levää näkyy, jos vettä ottaa läpinäkyvään astiaan. Rannalle on saattanut ajautua kapeita leväraitoja. Levä heikentää näkösyvyyttä.

2= runsaasti levää: vesi on selvästi leväpitoista tai veden pinnalle on kohonnut pieniä levälauttoja tai rannalle on ajautunut leväkasaumia.

3= erittäin runsaasti levää: levä muodostaa laajoja levälauttoja tai sitä on ajautunut rannalle paksuiksi kasaumiksi.

Sinilevähavainnoista on hyvä ilmoittaa aina Varsinais-Suomen ELY-keskukseen, joka vastaa leväseurannasta Lounais-Suomen alueella. Jos levää on runsaasti tai erittäin runsaasti (havaintoarvo 2 tai 3) tai vesi haisee voimakkaasti, havaintopaikalta voidaan ottaa myös levänäyte. Levämassasta otetaan näyte puhtaaseen lasi- tai muovipulloon. Näyte on säilytettävä viileässä ja pimeässä. Levänäytteen toimittamisesta tulee aina sopia etukäteen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen leväseurannasta vastaavan henkilön kanssa, jolta saa myös tarkemmat toimintaohjeet. Rihmamaisiin leviin ei tarvitse kiinnittää erikseen huomiota eikä niistä tarvitse ilmoittaa, ellei niitä esiinny poikkeuksellisen runsaasti tai irrallisina lauttoina. Myös runsaista siitepölyesiintymistä ja muista poikkeavista ilmiöistä voi tehdä ilmoituksen Varsinais-Suomen ELY-keskukseen.

Testaa, onko havaintosi sinilevää?

1. Ota leväistä vettä purkkiin ja anna sen seistä tunnin verran liikuttamatta purkkia. Jos pinnalle nousee vihreitä hiukkasia, voi kyseessä olla sinilevä.

2. Koeta rannassa kepillä, onko levämassa kiinteää ja voiko sitä nostaa kepillä. Jos levä jää roikkumaan keppiin, on kyseessä rihmamainen levä, joka ei ole myrkyllistä. Jos massa koskettaessa hajooa hiukkasiksi veteen, voi kyseessä olla sinilevä.

Siitepöly muistuttaa koostumukseltaan paljon sinilevää, mutta sitä esiintyy erityisesti keväisin ja alkukesästä ja sen väri on kellertävää.

Kuvaaja: Kati Javanainen

Omat vedet paremmiksi aktivoi toimimaan puhtaampien vesien puolesta. Vesistötarkkailijaksi voit ilmoittautua VELHO-hankkeen suunnittelijoille osoitteessa www.ymparisto.fi/velho - vesienhoito - omat vedet paremmiksi

Kampanjan avulla tutustutaan lähivesistöjen tilaan ja opetellaan seuraamaan niiden muutoksia. Lisäksi järjestetään vesistöjen kunnostukseen liittyviä kursseja ja kummikoulutoimintaa sekä annetaan henkilökohtaista neuvontaa vesiensuojeluun liittyvissä kysymyksissä.

Kuvaaja: Kati Javanainen

» Lisätietoja:

www.ymparisto.fi/prosaaristomeri

www.ymparisto.fi/satavesi

www.ymparisto.fi/velho

www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi-ympariston-tilan-seuranta-levatilanne

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

